

Had het kabinet met het Tien Puntenplan van Wilders de asielinstroom drastisch kunnen beperken? Dat is maar zeer de vraag

Posted on 7 juni 2025 by Hans Roodenburg

Nu Geert Wilders de stekker uit de coalitie heeft getrokken, is de vraag: hoe verder? De beantwoording van deze vraag kunnen we voorlopig aan de politieke commentatoren overlaten. Wel lijkt duidelijk dat de kans om binnen afzienbare tijd nog iets van 'het strengste asielbeleid ooit' te realiseren er niet groter op is geworden.

Het [Tien Puntenplan van Wilders](#) speelde een cruciale rol bij de breuk in de coalitie. Het lijkt erop dat het in de groep gooien van dit plan vooral een tactische zet was van Wilders, bedoeld om zijn aftocht, waartoe hij toch al had besloten, te dekken. Anders gezegd: zo kon hij zijn (potentiële) kiezers ervan overtuigen er alles aan gedaan te hebben om de asielinstroom af te remmen. Maar helaas, zo kon hij dan zeggen, de coalitiegenoten weigerden hierin mee te gaan.

Wetsvoorstellen lagen al bij de Tweede Kamer

Opmerkelijk bij dit alles is dat de wetsvoorstellen van PVV-asielminister Marjolein Faber al bij de Tweede Kamer lagen en daar waarschijnlijk binnen afzienbare tijd hoogstwaarschijnlijk zouden worden aangenomen. Die voorstellen bevatten maatregelen – zoals afschaffing van de permanente verblijfsvergunning en beperking van de gezinsmigratie voor statushouders – die wel degelijk tot minder asielmigratie kunnen leiden. Mogelijk ging Wilders ervan uit dat deze wetgeving vrijwel zeker zou stranden in de Eerste Kamer.

Hadden de maatregelen voorgesteld in het Tien Puntenplan waarmee Wilders de zaak binnen de coalitie op scherp zette, nog een substantiële bijdrage kunnen leveren aan de terugdringing van de asielinstroom? Laten we dat eens punt voor punt nagaan. Maurice de Hond heeft gepeild welk percentage van de kiezers met de onderscheiden punten instemt, dat cijfer staat telkens tussen haakjes.

Maatregel 1: Grenzen dicht voor asielzoekers (47 procent). Dit naar voorbeeld van Duitsland, waar ondanks de grenscontroles vooralsnog maar weinig asielzoekers direct worden teruggestuurd.

Maatregel 2: Fors meer grensbewaking (49 procent). Een noodzakelijke voorwaarde voor het doorvoeren van maatregel 1.

Maatregel 3: Tijdelijke stop gezinshereniging (60 procent). Dit naar voorbeeld van Oostenrijk. Deze maatregel zal Nederland minder aantrekkelijk maken voor asielzoekers.

Maatregel 4: Statushouders uit AZC's (32 procent). In eerste instantie alleen van toepassing op eenpersoonshuishoudens. Betrokkenen worden dan zelf verantwoordelijk voor hun huisvesting, net als al die Nederlanders die geen eigen woonruimte kunnen vinden en een beroep moeten doen op familie of kennissen, en soms zelfs dakloos worden. Dat laatste punt zal een belangrijke verklaring vormen voor het relatief lage percentage voorstanders van 32 procent: op rondzwervende jonge mannen met afwijkende zeden en gewoonten zit de kiezer niet te wachten.

Maatregel 5: Syriërs terug naar Syrië. We sturen Syrische asielzoekers en Syriërs met een tijdelijke verblijfsvergunning zo snel mogelijk, maar binnen een half jaar, terug naar (de veilige gebieden van) Syrië. Bij voorkeur vrijwillig en anders

onvrijwillig. Het betreft ongeveer 60.000 personen (67 procent). Betrokkenen hebben hier asiel aangevraagd vanwege het Assad-bewind en/of onveiligheid ten gevolge van de burgeroorlog. Assad is verdreven en delen van Syrië zijn weer veilig. Dus kunnen betrokkenen niet langer aanspraak maken op asiel.

Maatregel 6: AZC-stop. Wij willen géén enkel AZC er meer bij in Nederland. We willen AZC's sluiten. Dit kan door de invoering van maatregelen zoals hiervoor genoemd onder 1 t/m 5 waardoor de instroom daalt en de uitstroom stijgt (52 procent). Zonder nadere onderbouwing lijkt dit twijfelachtig.

Maatregel 7: Geen Spreidingswet, geen voorrang sociale huurwoning (57 procent). Afschaffing van de Spreidingswet stond al in het Hoofdlijnenakkoord van het kabinet-Schoof, maar werd tegengehouden door de Eerste Kamer. Of die daar nu anders over denkt, is de vraag. Stoppen met het voortrekken van statushouders bij de toewijzing van sociale huurwoningen is een kwestie van gelijke behandeling.

Maatregel 8: Criminele vreemdelingen uitzetten (76 procent). Dat kan in sommige gevallen nu al, maar in de praktijk wordt de soep meestal niet zo heet gegeten als die wordt opgediend. Criminele asielzoekers en statushouders zijn volgens het asielrecht praktisch immuun voor uitzetting, en verder zitten we met het bekende probleem dat nogal wat herkomstlanden weigeren hun eigen staatsburgers terug te nemen. Ook strafbaarstelling van illegaliteit wordt in maatregel 8 van het Tien Puntenplan genoemd. Dat voorstel was onder premier Rutte ook al eens aan de orde, maar stierf onder druk van de linkse partijen een stille dood.

Maatregel 9: Denaturaliseren en uitzetten (70 procent). Dit betreft mensen met een dubbele nationaliteit die zijn veroordeeld voor gewelds- en zedendelicten. Uitzetten gebeurt nu ook al, zij het zelden. De toelichting suggereert dat opzegging van het Europees Verdrag inzake Nationaliteit (EVN) dit zou vergemakkelijken.

Maatregel 10: Steun voor hard optreden politie (64 procent). Dit punt heeft slechts zijdelings te maken met het asioldossier.

Intensivering van bestaand beleid

Het geheel overziend, zou je kunnen zeggen dat het vooral gaat om intensivering van bestaand beleid. En zoals bekend staan tussen droom en daad wetten in de weg en praktische bezwaren. Wat die wetten betreft, gaat het dan vooral over

internationale verdragen en EU-regelgeving, en over rechters die een en ander interpreteren. Als de coalitiepartners, al dan niet gedeeltelijk, zouden hebben ingestemd met het Tien Puntenplan, dan zouden zij de facto een inspanningsverplichting en geen resultaatverplichting op zich hebben genomen.

Neem bijvoorbeeld de maatregelen 1 en 2 ('grenzen dicht voor asielzoekers' en 'fors meer grensbewaking'). Gevolg zou kunnen zijn dat asielzoekers, in plaats van direct door te reizen richting Ter Apel, vaker asiel aanvragen in het land van aankomst in de EU. Dat is in de geest van de Dublin-conventie. Maar de grenscontroles die Nederland onder het kabinet-Schoof heeft uitgevoerd, stelden in de praktijk weinig voor. Andere landen, waaronder Duitsland, maken er meer werk van en proberen asielzoekers aan de grens terug te sturen, al worstelen zij daarbij met het juridisch kader, onlangs nog leidend tot duw- en trekwerk tussen een dwarsliggende rechter en een ongehoorzame Duitse minister. De Bondsrepubliek en andere EU-lidstaten zoeken hierbij duidelijk de (figuurlijke) grenzen op en bieden weerwerk aan activistische rechters.

Dat terugsturen kan - als het lukt - een ontmoedigend effect hebben op asielzoekers om hierheen te komen, maar - voor zover het niet lukt - kan het ook politiek draagvlak creëren voor modernisering van verdragen en EU-regelgeving. Nederland doet hier vooralsnog niet aan mee en speelt nog steeds liever het braafste jongetje van de klas. Zo worden wij nog aantrekkelijker voor asielzoekers in vergelijking met omringende landen.

Nu we het toch over modernisering van verdragen hebben: nog even over maatregel 8 ('criminele vreemdelingen uitzetten'), dat met 76 procent de meeste bijval krijgt. De kiezers vinden het onverdraaglijk dat dit in de praktijk maar niet wil lukken. De oorzaak ligt in Straatsburg bij het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, dat rechtsprekt op basis van het mensenrechtenverdrag EVRM. Dat Hof verabsolueert de rechten van criminele vreemdelingen en maakt geen afweging met de rechten van hun slachtoffers; het Hof heeft dus zijn prioriteiten niet op orde. En een ander heet hangijzer: met het 'outsourcen' van asiel naar landen buiten Europa moet je bij het Hof ook niet aankomen.

Twee moedige regeringsleiders, te weten Giorgia Meloni van Italië en Mette Frederiksen van Denemarken, hebben het initiatief genomen om een begin van een eind te maken aan deze onwenselijke situatie. In een open brief wezen zij het Hof er met name op dat de huidige interpretatie van het EVRM een belemmering vormt

voor de aangesloten landen om vooral ten aanzien van criminele vreemdelingen effectief beleid te voeren, en riepen zij op tot een herinterpretatie die meer handelingsvrijheid biedt om hun inwoners te beschermen.

Samen optrekken

Maar de strekking van de open brief is veel breder dan dit specifieke onderwerp. De brief werd mede ondertekend door één president en zes andere regeringsleiders, onder wie de premier van België. Nederland was daar niet bij, want premier Schoof weigerde zijn handtekening. Hoe kon dat?

In het regeerprogramma van het kabinet-Schoof staat nota bene: 'Nederland zet zich bovendien, waar mogelijk samen met gelijkgestemde EU-lidstaten, in voor aanpassingen van het VN-vluchtelingenverdrag.' Waarom zou samen optrekken met gelijkgestemde landen wel een goede beleidslijn zijn voor aanpassingen van het VN-vluchtelingenverdrag, maar niet voor een herinterpretatie van het EVRM? Of vindt Schoof het soms geen probleem dat het met de huidige interpretatie van dat verdrag in veel gevallen nauwelijks mogelijk is om criminele vreemdelingen uit te zetten? Naar verluidt zou de premier in de ministerraad zijn oren hebben laten hangen naar de NSC-ministers, waaronder voormalig rechter Judith Uitermark.

Een aantal maatregelen uit het Tien Puntenplan zou de asielinstroom kunnen afremmen. Bij de implementatie zouden dan wel – zoals landen om ons heen al doen, maar wat in een coalitie met NSC onmogelijk was – de grenzen van het bestaande internationale juridische kader moeten worden opgezocht en uiteindelijk doorbroken. In dat kader zijn een aantal verdragen zoals het VN-vluchtelingenverdrag en het EVRM leidend. Die verdragen kwamen tot stand kort na de Tweede Wereldoorlog, zijn volkomen verouderd, en in deze vorm niet langer te handhaven. In de woorden van de hiervoor genoemde open brief van Meloni en Frederiksen: *'What was once right might not be the answer of tomorrow [...] We now live in a globalized world where people migrate across borders on a completely different scale.'*

Wynia's Week verschijnt drie keer per week, **156 keer per jaar**, met even onafhankelijke als broodnodige artikelen en columns, video's en podcasts. U maakt dat samen met de andere donateurs mogelijk. Doet u weer mee? **Kijk [HIER](#)**. Hartelijk dank!